

νά στολίσω μιὰ σελίδα του μὲ τὸνομά σου».

Ἔδωσα τὸ γράμμα στὸ Λα-Ταγιέντ, ποῦ τὸ διάβασε χαμογελῶντας.

— Εἶσαι βέβαιος, μοῦ εἶπε, πῶς εἶναι τοῦ Paul Fort;
— !

— Γιατί ξέρεις πῶς ὁ ἀναψιός του μιμεῖται τὸ γράψιμό μου καὶ τὴν ὑπογραφή του θαυμάσια καὶ στὴν ἀλληλογραφία του τὸν ἀντικαθιστᾷ πολὺ συχνά. Θὰ τὸ δοῦμε μοῦ εἶπε.— Εἶναι ἀπὸ τότε 3—4 χρόνια, ὁ Paul Fort ἔχει βγάλει 5—6 νέους τόμους ποιημάτων, τὴν ἀφιέρωση ἅμωσ ποῦ μοῦ ὑποσχέθηκε δὲν τὴν εἶδα ἀκόμα.—

Ἄν ἄμωσ δὲν εἶδα τὴν ἀφιέρωση εἶδα ἐν τούτοις νὰ δημοσιέψῃ στίχους μου στὸ περίφημο περιοδικό του Vers et prose τοὺς ὁποίους καὶ μοῦ ζήτησε μάλιστα.

Ἄν δὲν ἀπατώμῃ, Ἑλληνικό ὄνομα κάτω ἀπὸ ποίημα μόνο τὸ δικό μου εἶναι ἐκεῖ μέσα.

M. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Ἡ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΑ-Υ-ΔΝ

Τὸ Ὁδεῖο Λόντερ μᾶς παρουσίασε τελευταία τὴ «Δημιουργία» ἀκέρια, τὸ δράτριο αὐτὸ τοῦ Χαΰδν ποῦ μᾶς λείει μὲ λεπτομέρειες δλόκληρο τὸ ἔργο τῆς πλάσης τοῦ Κόσμου. Τὸ θρησκευτικὸ αὐτὸ εἶδος τῆς σύνθεσης, ποῦ σιγά-σιγά τείνει νὰ ἐξαλειφτῆ ἐντελῶς ἀπὸ τὴ μουσικὴ ζωὴ, κ' εἶναι ἴσως ἡ ἀγνότερη πνευματικὴ σύλληψη στὴν ἱστορία τῆς φωνῆς, τὸ Ὁδεῖο Λόντερ προσπάθησε νὰ μᾶς δώσῃ ὅσο μποροῦσε καλύτερα, μὲ τὰ λίγα καὶ φτωχὰ μέσα ποῦχε στὴ διάθεσή του γιὰ μιὰ τόσο μεγάλη ἐχτέλεση. Ἡ «Δημιουργία» μαζί μὲ τὶς «Ἐποχές» λογαριάζονται ὡς μόνες φωνητικὲς σύνθεσες πετυχημένες τοῦ Χαΰδν. Τὸ ποίημά της παρμένο ἀπὸ τὸ «Χαμένο Παράδεισο» τοῦ Μίλτωνα καὶ μεταφρασμένο στὰ γερμανικὰ ἔδωκε ἀφορμὴ στὸ συνθέτη ποῦχε ἓνα ἐξαιρετικὸ γούστο στὴν περιγραφικὴ μουσικὴ, νὰ παραστήσῃ μὲ πολλὴ ποίηση τὰ φυσικὰ φαινόμενα, σὲ μιὰ σειρά ἀπὸ μικρὰς εἰκόνες. Τὸ φῶς, ὁ ἀνεμος, ἡ θάλασσα, τὰ ποτάμια, τὰ ζῶα παρουσιάζονται μὲ μεγάλη τέχνη καὶ ἀπειρη γοητεία, εἰ ὅποιες ἐξασθενίζουσι κάπως προκειμένου νὰ ἐγκαταλειφτῆ ἡ ζωγραφικὴ τῆς ὀλικῆς φύσης γιὰ νὰ παρσταθῇ ἡ ἐνδόση ψυχὴ τοῦ Ἀδὰμ ἢ τῆς Ἐδᾶς. Ἐχτὸς ἀπὸ κάτω τέτοιες ἀδυναμίες τοῦ συνθέτη γιὰ τὴ σημερινὴ ἐποχὴ, τὸ ἔργο στέκεται ἐπιβλητικὸ ἀπὸ τὴν εὐκρίνεια ποῦ τὸ γιομίζει, ἀπὸ τὸ θρησκευτικὸ χαραχτήρα ποῦχε ἢ μορφὴ του καὶ ποῦ μᾶς δίνουσι τόσο πιστὰ τὴ φυσιογνωμία τοῦ μεγάλου δασκαλοῦ, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν πίστη του καὶ τὴν πνευματικὴ του διαύγεια εἶχε λύσει τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς, στὴν ὁποία εἶχε βρεῖ ἀπόλυτη εὐτυχία, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ ποτὲ τὴν ταραχὴν, ἢ τὸ πάθος καὶ τὴν ψυχικὴ τρικυμία.

Ὅσο γιὰ τὴν ἐχτέλεση, πρέπει νὰ μοιγήσω, φάνηκε πῶς τὸ φιλόπονο κατὰστῆμα ἔβαλε κάθε κόπο καὶ δυνατὴ προσπάθεια γιὰ μιὰ τελειότερη ἀπόδοση. Ἡ κυρία Κυπαρίση μὲ τὴ σωστὴ φωνὴ της καὶ ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, γνωστοὶ κ' εἰ δυὸ στὸν καλλιτεχνικὸ κύκλο γιὰ τὴν εὐσυνείδητη πάντα παρουσιάσῃ τους, συντέλεσαν βέβαια τὸ περισσότερο στὴν ἑλῆ ἐρμηνεία. Κοντὰ τοὺς ὁ χορὸς, φτωχὸς σὲ ἀριθμὸ, ἔδινε τὴ βοήθεια του. Ὅσο γιὰ τὸν τερόρο ποῦ ἀνέλαβε τὸ μέρος τοῦ Οὐριήλ, κάποιον δίκιον παράπονον πρέπει νὰ χυομε, γιὰτὶ τὸ σημαντικὸ τῶν μέρους ὑστεροῦσε πολὺ καὶ στὴν ἐκφραση, διόλου κλασικὴ, καὶ στὴ φωνὴ γενικὰ, ἐχτὸς ἂν τὴ βραδεία ἐκείνη δὲν εἶτανε στὶς καλὲς της. Τὸ ἴδιο ἐρχόντανε σὲ δευτέρη μοῖρα οἱ μπάσες φωνὲς ποῦ ἀναπληρώνανε τὸν κ. Ἀγγελόπουλο ὅταν ἔφτανε ἡ ἔχτασή του βαθεία. Τὴν ὀρχήστρα δλόκληρη ἀναπλήρωσε τὸ πιάνο τῆς κυρίας Λόντερ, τῆς γυναίκας ποῦ ἀγωνίστηκε πάντα σὲν ἡρωίδα γιὰ νὰ βγαίνη νικητέρα σ' ὅλες τὶς δυσκολίες καὶ νὰ μᾶς δίνῃ τόσες φορὲς ἀγνωστες σὲ μᾶς μουσικὲς ὁμορφιές. Ἡ ἑλλειψὴ της εἶτανε ἐπαισθητῆ, μὰ ἡ ἑλῆ εὐσυνείδητη ἐργασία δίνει τὸ συμπέρασμα πῶς ἀξίζει νὰ γνωρίζουμε μερικὰ ἀριστουργήματα ἔστω κι ἂν δὲν εἶναι δυνατὸ ἀπ' τὴν καλύτερή τους ὄψη. Ὁ κ. Μπέμερ στὸ πλάι τῆς κυρίας Λόντερ ἐκράταγε τὰ γκέμια καὶ ὠδηγοῦσε μὲ σωφροσύνη τὸ σύνολο τῆς σύνθεσης.

Εὐτυχῶς τὸ κοινὸ ἄρθρο ἔτρεξε νὰ δώσῃ τὴν προστασία του καὶ τὴν γθικὴ ὑποστήριξη στὸ ἴδρυμα, ποῦ ἔχει γιὰ ἀρχὴ μόνον τὴν ἐργασία, τῆς ὁποίας τόσες φορὲς ὡς τώρα εἶδαμε μὲ χαρὰ τὸ εὐχάριστο ἀποτέλεσμα.

ΓΙΩΡΓΗΣ ΑΓΑΠΗΤΟΣ

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Μ. Καλ. Θεσσαλονίκη. Ὁ Π. Τ. σ' εὐχαριστεῖ γ' αὐτὰ ποῦ τοῦ γράφεις καὶ σὲ παρακαλεῖ νὰν τοῦ δώσεις τὴν ἀντρέσσα σου γιὰ νὰ σοῦ ἀπαντήσῃ.

κ. Μ. Μ. Ὁχι δ ο κ ι μ α σ ι α καὶ τούτῃ τῆ φορᾶ. Ἐπιθ υ μ ι α. Λοιπὸν τὸ περιμένουμε

κ. Ε. Στ. Ἀργυρόκαστρο. Τόσιους περασμένους τοῦ «Νουμά» καθὼς καὶ φύλλα περασμένα μπορεῖ νὰ σοῦ προμηθεύῃ τὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου καὶ Σίας (Σταδίου 42 Ἀθήνα) ποῦ ἔχει ἀναλάβῃ τὴ διεκπεραίωση τῆς διαχείρησῃ τοῦ «Νουμά». Γράψε λοιπὸν ἐκεῖ καὶ θὰ βρεῖς ὅ,τι ζητήσεις. Στὸ ἴδιο βιβλιοπωλεῖο ποικιλοῦνται καὶ ὅλα τὰ δημοτικιστικὰ βιβλία.—κ. Σπ. Στ. Κύθηρα, Β. Ρωτ. Δράμα, Μ. Φιλανθ. Αἴγυα, Γ. Ἐλευθ. Καλάβρυτα, Ἰδακ. Ἀργίριο, Γ. Ἰωαν. Βέρροιο καὶ λοιποῖς ἄλλους διόλους ποῦ καθυστεροῦνε τὴ συντροφιάν. Καί ος, ὅ εροῦμε, νὰ θυμηθεῖτε καὶ τὸ «Νουμά» ποῦ δὲν παύει νὰν τὸν ἐθυμάται ὁ ὑπογεγράφος καὶ ὁ χαρτοπώλης.

— Στὸ θεατρικὸ ποῦννε δὸ πάνον στὰ Ἐξάρχεια, καί ζεται μιὰ ἔξυπνη κωμωδία μὲ τρανοῦδία «Ὁ κότε Μαντουλάτος». Παίξει τόσο φυσικὰ καὶ τόσο ὁμορφῶς τὸ Ζακυνθιανὸ κόντε ὁ κ. Βασιλειάδης, ὡστε ἀξίζει νὰ ξεκινήσει κανεὶς καὶ ἀπὸ τὰ Πετράλωα γιὰ νὰ θεῖ δὸ πάνον νὰν τὸν δεῖ. Ἀπὸ «Σ. οὔπερ» καὶ ἀπὸ ἄλλες τέτιες λαϊκῆς, τινὰ ἀηδίες, ὁ «Κότε Μαντουλάτος» εἶνε χίλιες φορὲς καλύτερος. Ἄν ὄν ἔβλεπε καὶ ὁ θεατρικογράφος κ. Χόρν σιγοῦρα θὰν τοῦ ἀφιέρωνε ἄρθρο δίστηλο σὸ «Ἔθνος».